

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri czikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Keleti politikánk.

Goluchowskinak a delegációban tett nyilatkozata, temetési beszéd volt Törökország felett. Minden általános frázisai mellett is kéri, hogy a hatalmak közt foly az eszmecsere a török-birodalom osztozkodása felett.

Ugy szeretnék megoldani a keleti kérdést, hogy ez ne vezessen általános európai háborúra.

Hogy a török birodalommal le-számoltak már, az eléggé kitűnik Goluchowski azon szavaiból, a hol a török birodalom bukását jelzi arra az esetre, ha a szultán képtelen állandó reformokat hozni be s rendet tartani birodalmában.

Ily nyíltan a halál harangot csak akkor szökés meghuzni, midőn az orvosok lemondtak a szenvedő felgyógyulásáról... Törökország pedig föl nem gyógyulhat, mert alapiában rothadt az állam épülete s az osztozkodni szerető hatalmak is ellenlábasai minden normális állapotok bekövetkezésének.

Egy nagy államférfia volt e szá-zadban a török birodalomnak, és ez Mithad pasa volt. Midőn nagy vezér lett s kezébe vette hazája kormányzatát, nyíltan hirdette programmul az alkotmányos életbe léptét — s általános reform behozatalát. Kimondta — hogy ezek nélkül a birodalom összeomlik.

A zseniális török államférfi, programját kezdé valósítani, s összeült az első török parlament 1870-ben. De sajnos, az ósdiak hamar nyakát szegték Mithadnak, s a szultán tudtával éjjel elfogták, száműzetésbe vive, hol kevés időre rá el is halt, bizonytalán még a legelőn.

Mithad bukása maga után vont az alkotmányos élet megszűnését s vissza esett minden a régi trespod állapotokba. Ha ez önzetlen nagy török állam férfi programját sutba nem dobják, ma nem állna küszöbön a török birodalom bukása.

Már most az a kérdés, keleti érdekeink kellő figyelemre vannak-e méltatva Bécsben, a katasztrópha bekövetkeztével?...

Sajnos nem.

Szerbia határozott ellenségünk, nem is szólva Montenegróról, melynek fejedelmek az utóbbi tízevekben mindég orosz vazallusok voltak. Bulgária megint az orosz befolyás alá került

Sztambulov meg gyilkoltatása után és Kóburg fejedelem nagyra vágyása s e folytán vaksága miatt. Románia iránt ugyan áradozott dicséretében külügy-miniszterünk, de mi az irántunk ro-konszenyet sehol nem tudjuk fölfedezni, az ellenünk való akna munka szakadatlan foly ott.

Mindent egybe vetve, keleten semmi befolyásunk nincs, csak ellenségeink.

Ime keleti politikánk gyönyörű-séges állapota?...

Azt mondja a külügyminiszter, hogy törekvő a keleti kis országok függetlenségét fenntartani, s ez maig sincs semmi által megzavarva.

Igaz, tényleg nincs! De gyakorlatilag ezen állítás meg van czafolva. Románia kivételével az összes kis keleti országok, orosz pártfogás alá kerültek. És így ránk nézve ők elvesztek, elveszett ránk maga Románia is, ellenünk való háttartalán gyűlölet-nél fogva, mit maga a román kormány szit legjobban.

Ime, így védi a Bécsben székelő külügyminiszterünk meg Magyarorszá-g érdekeit!... A török birodalom összeomlásának recsegése már hallatszik s nekünk nincs keleten egy szövetségünk sem. Bulgária kezünkben volt, de mert nem mertük önállósági tö-rekvésében erőlyesen támogatni, hátat fordított nekünk s az oroszhoz kezdett könyörögni, hogy uralkodója ismeret-sék végre fejelemnek el. Az orosz e kívánságot teljesítve, utánna mik is elismerték fejelemnek.

Gyávaság jelzi keleti politikánkat minden határozott czél nélkül. Ezért vesztők el ott a talajt.

Ilyesek láttára még a gondolattól is irtóznak, hogyan oldódik meg a kü-szöbön álló keleti kérdés? még sze-rencse, hogy az új orosz czár béke hajlamu s lesz talán időnk más poli-tikát követni az eddigi langy meleg helyett.

Politikai hír.

Feloszlátják az országgyűlést.

Budapesti levelezőnk arról értesít, hogy ottani képviselői körökben tegnap egész batározott alakban el volt terjedve ismét az országgyűlés feloszlátásának híre. E szerint az országgyűlés csupán július 11-ig marad együtt s akkor ki-

rályi rendelettel feloszlattatik, egyben az új választások augusztus végére ki-iratnak. Ez a hír nemcsak politikai, de más körökben is nagy feltűnést kel-tett.

Magyar nyelv és a hadsereg.

A delegációk tárgyalásai alkalmából rendszerint előkerül a magyar nyelvnek a katonai iskolákban való tanításának kérdése is.

Ezekre a kérdésekre a hadügyi kor-mány azt hirdeti, hogy a magyar nyelv a katonai nevelő-intézetekben kötelező tantárgy. A bizottság pedig megelégedetten tudomásul veszi a hadügyminiszter választát.

Ha azonban a katonai nevelő intézetek tantervét és az iskolákban divó szokásokat behatóbb vizsgálat alá vesszük, látni fogjuk, hogy a magyar nyelv tanítása még csak meg sem közelíti azt a fokot, melyet jogosan megkövetelhetünk.

A magyar nyelv kötelező tantárgy ugyan, de ez nem kiváltság, mert a horvát, cseh, olasz, lengyel, román stb. nyelvek szintén kötelező tantárgyak és egyenranguk a ma-gyarral.

A katonai nevelő-intézetekben a né-met, francia nyelveken kívül, még heten-kint két órát a „nemzetiségi nyelvek”-nek is szentelnek, melyek közé a magyar is tar-tozik. Mindegyik nevelő-intézetben két ily nyelvet tanítanak, melyek közül a növendé-kek csak egyet kötelesek tanulni. A növendé-kek a tanításra kötelezett „nemzetiségi nyelvek” közül — a jelenleg divó szokás szerint — szabadon választhatnak.

A növendékek, a nagyobbszámú azt a nyelvet választják amelyet már tudnak, mint hogy így jobb osztályzatot, nagyobbreszt öt egységet számító „kitűnőt” (vorzüglich) kapnak és egységek szerint állítanak össze, előbbre jutnak.

Ha azonban valamelyik intézetben, az így két csoportban osztott növendékek ab-ból az okból, mert mind egy és ugyanazon „nemzetiségi nyelvet” beszélnek, aránytalanul lennének elosztva azaz mind egy csoportba jelentkeznének egy ezekért arányosan két csoportba osztják és akaratuk ellenére is azt a nyelvet kell tanulniok, a melyiket még nem beszélnek, azonban vizsgát az igazságosság kedvéért” abból a nyelvből ítesznek, melyet már azelőtt is beszéltek.

Hogy mily szorgalommal tanulják az-után a növendék azt a nyelvet, melyből vizs-gát tenni nem kötelesek, az elképzelhető.

Az ily vizsgálatokon a fősúlyt azon-ban nem a nyelvtanulására és tudására, hanem nagyobbszámú a rossz magyarsággal írott szabályzatok fordítására fordítják.

Ennek a tanítási módszernek azután az az eredménye hogy azok, kik a magyar nyel-vet nem tudták, azután sem fogják megta-nulni, sőt még a nyelvtanulásnak a nyel-ven tanítása által, az alapját sem vetették meg.

Sokkal helyesebb volna, ha a közös had-

ügyminiszter évi jelentésében azt tudatná, hogy hány idegen sajtótíró el a magyar nyelvet.

Női kereskedelmi tanfolyam.

Kolozsvár, jun. 12.

Ez a mindössze csak öt éves intézmény hova-tovább tért hódít, kezdenek oszladozni iránta az előítéletek és még olyan körök is szívesen megbarátkoztak már az eszmével, a melyek eddig hallani sem akartak róla.

Nehéz társadalmi viszonyainkkal leszá-molva, kezdik belátni a nők is, hogy lételük-nek ez az egyik biztosítási módja tisztessé-s megélhetést nyújt szükség esetén, mert ha vagyon és támasz nélkül maradnának, mégis csak jó az, ha van a kezükben egy oklevél, melylyel kenyerüket megszerezhetik.

A Kolozsvárt felállított és az állami felsőbb leányiskolával kapcsolatos női keres-kedelmi tanfolyamot a most lefolyt tanévben az eddignél nagyobb számmal keresték fel. Tavaly csak 12 hallgatója volt, míg az idén már 19-en végeztek tanulmányaikat. Tudva-lyólag 8 hónapig tart a tanfolyam. Október elején kezdődik és június első felében vég-ződik.

Tanulnak könyvitelt, keresk. számtant, kereskedelem- és váltóismét, irodai munkála-tokat és levelezést, áru-ismét földrajzzal és szépírást. Tíz tanuló, rendkívüli tárgyként a német levelezést is tanulta.

Az írásbeli vizsgálatokat a hó 5-én és 6-án tették le, a szóbelit pedig 10-én. Ko-zma Ferencz kir. tanácsos, tanfelügyelő és a kereskedelmi miniszter képviselőiben dr. Fe-renczi Zoltán egyetemi tanár voltak a vizsgálo-bizottság elnökei, a kik a megjelöl-ő szép eredményről teljes elismeréssel nyilat-koztak.

A végzett növendékek névsora köve-tkező: Arz Gizella, Deák Zsuzsa, Demjén Ida, Fülöp Hermin, Grün Róza, Holtsuk Helén, Karpf Helén, Marinka Piroksa, Miklós Ida, Molnár Ilona, Novák Róza, özv. Broosz Gyuláné Popini Irma, Rothe Elza, Römer Her-min, Streit Berta, Szilágyi Ilona, Tarisznyás Teréz, Veress Ilona, Weber Vilma.

Tájékoztatóul megjegyezzük, hogy a jövő 1896—97 évi tanfolyamra jelentkezni szán-dékozók, személyesen vagy levélben, a kolozs-vári állami felsőbb-leányiskola igazgatóságá-hoz forduljanak. Oly növendékek vétetnek fel, a kik a felsőbb leányiskola, vagy polgári is-kola IV. osztályát, vagy a felső népiiskolát végeztek. Ezek bizonyítványaik alapján lesz-nek felvéve. A kiknek nincs meg ez a kép-zettségük, azok felvételi vizsgálatot tesznek. A beirataskor mindegyik növendék 2 forint-t fizet. A tandíj félvétenként előre fi-zezendő és nagysága a jelentkezők számá-tól függ.

Milyen lesz az aratás?

Kolozsvár, jun. 12.

Három hét választ el már bennünket attól az időtől, a mikor a kasza átveszi bi-rodalmát és levágja a gazdáink egész évi fá-radsága gyümölcseit.

melyen igen csinos ily legyező látható. Ro-mában a fényűzés idején külön legyezőtartó rabsozók voltak.

A római legyező (flabellum) még több száz évig fennmaradt a római katolikus egy-házban is.

A misemondásná a pap mellett két dia-conus állott kik legyezővel védtek a szent os-tyát a legyek ellen.

A laikusoknál azonban a legyező a nép-vándorlás kora után Európában ritka dolog lett s csak a lovagkorban kezdik ismét a nők sürűben használni.

A XII-ik században Olaszországban fél-kör-vagy bokréta-alaku legyezőket használ-tak páva-, strucc- vagy papagály-tollakból s igen díszes arany-, ezüst- vagy elefáncsont-nyellel.

Franciaországba e divat a XIV-ik szá-zadban szivárgott s csakis előkelő hölgyeken engedhették meg maguknak a fényűzést. V. Károly korában (1380 körül) az udvarhöl-gyek rizs-szalmából készült elefántcsont-nyelű legyezőket használtak.

A XVI században a tengeri hajózás na-gyobb mérvet öltvén, a portugál és hol-landai hajósok a legyezőket nagyban terjesz-tették, mint csinos és kedves dolgukat, me-lyekkel a nőknek örömtől lehet szerezni.

A portugál hajósok egész Spanyolor-szágot elárasztották legyezőkkel, mint oly kikkel, mely ost eléggé el volt terjedve ugyan, de a kínai redős legyező még új volt.

A XVI. század elején portugál hajósok chinai redős legyezőket hoztak át Európába

Ilyenkor már majdnem bizonyos kö-vetkeztetésekre juthatunk a termés miném-ségét illetőleg s ebben nagy segítségünkre lehet a földművelésügyi miniszter hivatalos je-lentése, a mely az egész országból beérkezett tudósítások alapján készült és a melyet itt adunk.

Május hónap második felében sem volt ugyan a legkedvezőbb az időjárás, mindazon-által az ország nagy részében a növényzet kedvezően fejlődött. Néhál a jó esőzések ha-tása alatt úgy az őszi, mint a tavaszi nö-vényzet rendkívül jól előrehaladt, helyenkint azonban a szárazság és hőség miatt kissé alá-hanyatlott.

A mezőgazdasági munkálatokkal a gazda közönség ebben az esztendőben korán elke-sztte, de a kapásnövények alsó kapálása, ki-vált a keleti részekben sokáig késett és így ezekben a vármegyékben különösen az egyes növények jóformán silányak, — másutt az ország tulnyomó részében — idejében elvé-gzték a gazdák a kapálást s a növényzet jobban áll.

Már néhány év óta kimutatjuk megkö-zelítő statisztikai számadatokkal a várható termésre vonatkozó adatokat, — ámbar az alább közölt adatok több tekintetben, azaz területileg és a reménybeli termésre nézve is modulusni fognak még — azért mégis meg-felöl tájékoztat nyújtanak természeti látásaink felől. Föltéve, hogy a bevezetett terület nem mint a múlt évi volt, hanem lehetőleg ugya-naz, (a kivésett vetésekről pedig még pozitív adatokat nem birunk) úgy a buza területe körülbelül 5-5 millió kat holdra tehető. Késéget nem szenead, hogy Magyarországon a buza-terméskilátások ebben az esztendőben is kivált egyes vidéken, illetve vármegyék-ben jó középszorétek.

A múlt évben közel 40 millió mm. bu-zatermésünk volt, ennyire becsljük az idei termést is. Az országra nézve az alább köz-ült statisztikai adatok szerint a vár-ható buza-termés átlaga ez idő szerint kat. holdankint körülbelül hét métermázsára te-hető.

A rozsossal a kétszeressel bevetett ter-ületet is változatlanul véleményezük, szem-ben a múlt évi bevetett területtel.

Be volt vetve mintegy 2 millió kat. hold, melyről a várható átlagos termés kö-rülbelül 6 métermázsára tehető kat. holdan-kint. Minthogy a múlt évben — igaz, hogy az elemi csapások levonásával — csak 11 millió métermázsra termésünk volt, ennél az idei terméskilátások kedvezőbbek s a beér-kezett adatok nyomán 13 millió métermá-zsára becsültetnek.

A rozs nagyobbára már mindenütt ki-kalászolt, sőt el is virágozott: kalászaik ugyan tulnyomólag aprók, minthogy azonban virá-gzására az idő jó s szépen fejlődik, többnyire jól telt magtermése van kilátás.

Az árpával bevetett terület nem válto-zott ugyan de az őszi ápra terméskilátások, miután a fagy sokat kipusztított a vetések-ből, egyáltalában csak kevés kivétellel kielé-gítő; őszi árpából csak közepes termésre van kilátás.

Az őszinél jelentékenyen jobban a áll ta-vaszi, kivéve természetesen azokat a vármegyé-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1896. Június 12.

A legyező történetéhez.

A nap már oly perzsélőn süt néha, hogy nem egy szép női kéz kénytelen a le-gyező után nyulni és talán nem lesz egé-szen érdektelen, ha hölgyközönségünknek egy futó pillantást engedünk vetni a legyező multjára.

A mindennapi szükség hozta haszná-latba, hogy az emberek a hőséget a legye-zővel enyhítsék. Csak le kellett tépni egy pálmalevelet s kész volt a legyező. Az indus eposzok már pompás pankhá-król énekelnek. Ez a legyező legrégebb ismeretes neve. A kí-rályleányok élesztgették a szent tüzet pank-hával, de azzal legyezték a hősöket, királyo-kat is, kik a harczból fáradtan hazatérve, lepihentek. Általában a legyezőt a királyok, a hatalmasok mellett láthatni a régi szobor-műveken és faragványokon, a napernyővel együtt, mert a hatalmas mindig napernyő alatti, szolgálótól legyezzel jelenik meg. A ró-mai pápának ma is megvan a baldachinja és tollas legyezője.

Chinában és Japanban a legyező az öl-tözék kiegészítő része. Férfiak és nők egy-formán viselik és ügyesen bánnak vele. A katonaság néhány év előtt tett le csak a legyezőviselésről, belátrán, hogy legyezővel szalutálni még sem katonás, Mint annyi sok mindenről, Chinában a legyező eredetéről is

tudnak. Wuryang császár találta föl, a ki Krisztus előtt ezer évvel uralkodott. De a japánok sem hagyják a maguk legyezőjét; ők még régebben ismerték.

Az ősrégi ábrázolásban főistenek mind legyezőt tartanak a kezökben. Már ezeken lát-szik, „hogy szövethől készülték és hime-zettek.

A legyező az előkelőség megkülönböz-tető jeleként mutatkozik, s megemléstérde-mel, hogy az ó-görög tragoediákban a félis-tenek, hősök, rendszeren pedig Herakles (ki mit az Olympus küldöttje, gyakran szerepel) legyezővel léptek a színpadra.

Chinában már régen meg volt szabva, hogy állása, rangja és méltósága szerint ki mily legyezőt használhat. Kacsung császár, Krisztus előtt 700 évvel a fácszantoll-legye-zőket rendelte el a főbbek számára, valószí-nőleg azért, mivel a fácszánt a szereucse ma-darának tartják. Később a pávatollak voltak kapások a legyezőkhöz és ezek bizonyos te-kintetben mint rangjelvények maig is meg-maradtak.

Az összecsukható, redős legyezőket ja-páni találmanynak tartják, s még Krisztus születése előtt terjedtek el Kínában is. Ez-zel már fényűzést vittek; selyemből készíte-ték. Léceit kifaragták aranyozták, festették. Növényrostokat is használtak szövét helyett.

Japán és China legyezőipara most is nevezetes. Ez körülbelül mindig olyan volt országokban, mint más népeknél a faeszkö-zők faragása vagy a vaskovácsolás. Mindenki értett hozzá, apraja napja készítette. Ma is a japáni és chinai szegényebb családok egyre-

másra faragják, ragasztják és adják el a ke-reskedőnek vagy egyeseknek készítményét. Tudnunk kell, hogy Kelet-Ázsiában senki sem jár legyező nélkül. Így tehát sok fogy el s ezeket mind a japánok és chinaiak állítják elő.

A régi Egyiptomban a legyező, mint a méltóság jelvénye, struc tollakból készültlen fordul elő. A faragványokon a hódító Ram-zezt ily legyezőkkel ellátott fejedelmek veszik körül. Ninive és Chorsabad emlékei pedig arról tanuszkodnak, hogy az assyrok és ba-byloniak is használták a legyezőt, mely az-tán elterjedt egész Keleten az araboknál, a perzsáknál is. De a mohamedánoknál nem volt általános használatban; a harcos férfiak nem vitték kezökbe, legfeljebb ünnepelések-nél lehet látni rabsozólaktól tartott, hosz-sznyelű tollas legyezőket. Nagyobb szerepe jutott azonban a nőknek, kik mint csecsebe-csét és hűsítőt nagyban használták. A mörök utján került Spanyolországba, a hol a nők-nél maig is egy része az öltözetnek.

Művészi kiállítás tekintetében a legye-zők nagy átalakuláson mentek keresztül, mi-kor a phoeniciaiak és phrygiaiak utján elju-tottak Görögországba. akkor még egyszerű fa-levelek voltak, de itt bört, bársonyt alkal-maztak reá, tollakkal ékesítették s fagantyú-ját elefáncsontból ésték, görögöktől ment át a kalozság által meggazdagodott s fényűzést kedvelő etruszkok közvetítésével a rómaiak-hoz, kik rendszeren egy nyélhez félköralak-u-lag megerősített pávatollat használtak legye-zőül.

A párisi Lóuvreban van egy edény,

ket, ahol a szárazság miatt a vegetáció nem képes előrehaladni.

Az őszi és tavaszi árpa területét 1.80 milliókat holdra tesszük, a várható átlagos termést pedig kataszteri holdankint 6-7 métermázsára.

A múlt évben termelt az egész országban közel 11 millió métermázsára, a folyó megközelítő temés hozama sem lesz ezen termésmennyiségen túl, sőt a legnagyobb valószínűség szerint ezen felül lesz legalább 1 millió métermázsával, kivált ha az időjárás kedvezőbbre fordul.

A zabbal bevetett terület, a mint ez már évek óta tapasztalható, szintén alig változik; a bevetett terület azonban ezáltal helyenkint valószínűleg mégis nagyobbodott, ott különösen ahol az őszi buza és rozsából meglehetősen részt kizsántottak: azaz az Alföldön, a hol különben is előszeretettel vetik a zabot. Mindazáltal a bevetett zab területét a pozitív területi növekedés ismerete nélkül szintugy mint a múlt évben is 1,72 millió kat. holdra becsüljük.

A repce az évben sokat szenvedett az időjárástól, a repcetermékylátások tehát ezáltal is igen gyengék. helyenkint vannak ugyan szépen elvirágozott repcevetések, de ezek az összes megmaradt repceterülethez viszonyítva alig emelkednek 30-40 százalékra.

A köles és tatárkatermélés ném nagy jelentőségű hazánkban a vetések túlnyomólag kielégítőn állanak.

A kerti növények és hüvelyesek tőrhetően, sőt helyenkint kitűnően állanak, legszelbők a Dunántúl és az alföldi vármegyékben. A dinnye és ugoroka, valamint a tök is az utóbbi helyeken igen jól nő. A kukorica az ország négy részében kielégítően áll, a szárazság némely helyen azonban annyira tönkretette, hogy újra kellett vetni.

A len és kender meglehetősen tőrnek még a szárazságot, a hol is esőnek nem voltak híjában, ott kifogástalanok. A dohányra nem a legjobb idő jár s országos átlagban legfeljebb gyenge közepesnek jelezhető. Kivétel képeznek természetesen és ismét csak a dunántúli részek, a hol igen szépek a dohányos földek.

A takarmány- és czukorrépa általában közepesen állanak s legszebben nőnek a dunamelléki vármegyékben.

A burgonya csekély kivétellel közepesen felül áll.

A mesterséges kaszálók, nevezetesen a lóhere és luczerna különböző termést nyújtanak; az ország kétharmad részében jó és kielégítő, egyharmad részében azonban közepes az eredmény.

A természetes kaszálók a keleti vármegyékben, de másutt is, a hol esőzések voltak, többnyire gyenge közepesen állanak.

A szőlő az egész országban jól fakadt, de a huzamosabb ideig tartó hűvös és szeles tavaszi időjárás, továbbá a dér és fagy is sok kárt okozott a friss és korai hajtásokban. Igen jó időjárás mellett azért még közepes termésre is lehetne számítani.

A gyümölcsök között az alma, körte, szilva cseresznye és meggy még csak tőrhető, sőt néhol jó termést ígérnek. Helyenkint dió és mogyoró is bőven mutatkozik, barack azonban általában kevés lesz, sok elfagyott.

Bíró és gróf.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, jun. 11.

Tegnap távirati tudósításom kiegészítésül a következőket közölhetem:

60000 frankban került de a párisi előkelőknek abban az időben nem volt elég egy-két hány legyező, mert délelőtt, délből este és különböző alkalmaknál mindig más-más legyezők vettek elő, sőt arra is voltak tekintettel hogy a beavatottak a legyezőből rögtön felismerjék a nő kedély állapotát is. Így keletkezett a „legyező-nyelv”, a melyen hölgyeink ma is beszélnek.

XVI. Lajos kora után a legyezők mind jelentősége, mind művészi kiállítása csökkenni kezd. De a legelegánsabb legyezőket ma is Franciaországban készítik.

I. I.

Az asszony birodalma.

REGÉNY.

CRAIK ASSZONYTÓL.

— Két kötetben. —

Az „Ellenzék” számára fordította: **Amica.**

MÁSODIK KÖTET

VI.

Tizenöt év múlva.

(Folytatás.)

(95)

— Mi köze magának az arcommal? Miért kérdezősködsz tőlem? Mi joggal jönne a maga anyja én hozzám, hogy meglátogasson?

— Oh, ő mindig elmegy a szegény emberekhez: a községben levő lady mind elmennek. De mama nem fog elmenni, ha maga nem kívánja, sőt ha magának ellenére van, úgy nem is szólók neki magáról semmit.

— Az lesz a leghevesebb! — mondá Stone.

— És aztán azt tevé utánna.

Érdekes beszélgetést tartottak ma a bpesti büntető bíróságon, mely előtt Bodor László kolozsvári vizsgálóbíró emelt panaszt ifj. Almásy Kálmán gróf főrendiházi tag ellen.

Ez a pör utójeléke a harmadéve Bpestén tárgyalt sajtópanaszoknak, melynek Klepelsberg Zdenko gr. volt a vádlott ama czikke miatt, melyet „Panama” czimvel tett közzé a Pesti Naplóban a Bokross Montbach pörökről. Ennek az esküdttszéki tárgyalásnak folyamán, az éjjeli órákban történt, hogy a terembe belépett Almásy gróf néhány barátjával s a sajtóbíróval éppen Bodor bíró, aki panaszosként szerepelt, hallgatta ki odaszólt Máriaffy Dávid miniszteri, titkárhoz:

— „Ennek olyan pofája van, hogy huszanöt forintért megveszem.”

A megjegyzést a közelben ülő dr. Issekutz Gyula kolozsvári törvényszéki bíró meghallotta s közölte Bodorral, ki aztán panaszt emelt. Miután a főrendiház Almásy grófot kiadta, Gajzágó Manó kir. táblai bíró mára tüzte ki a tárgyalást, melyen személyesen meg nem jelent panaszost Székely Antal ügyvédjelölt képviselte, a védő pedig dr. Györfly Gyula volt.

A tárgyalás elején a védő kéri az eljárást megszüntetni, miután a panaszos bíró maga nem jött el a tárgyalásra. A bíróság törvényszerint való képviselőről gondoskodás történt, elutasítja az előterjesztést s a tárgyalás kezdetét veszi.

Ifj. Almásy Kálmán gróf 44 éves, előadja, hogy midőn belépett az esküdttszéki terembe, odasugta az ép kihallgatás alatt álló egyénre ezéolvra:

— Ennek a pofájáért sem adnék 5 forintot. Tehát nem is 25 forint mondtam, mert ennyire nem becsültem. (Mozgás.)

Gajzágó bíró: És tudta gróf ur, hogy ki az illető?

— Nem; azt sem tudtam, hogy létezik egy Bodor nevű bíró. — Megjegyzésem után valaki hátulról közbeszólt, mire én erősen rendreintettem, mert magát Issekutz Gyula bírónak mondvá beleavatkozott az én privát beszélgetésembbe. Aztán kért, hogy vonjam, vissza, a mit neki mondtam, de én erre nem voltam hajlandó.

Dr. Issekutz Gyula bíró úgy adja elő a történeteket, hogy a mikor a gróf a terembe jött s ép Bodort kihallgatták, megjegyezte szószerint:

— Ez Bodor bíró, megveszem 25 forintért. — És — folytatta Issekutz — közbeszóltam, hogy Bodor kollégám az a gróf ur vonja vissza állítását. A gróf azt felelte: Kész vagyok önnek elégtételt adni, de nem vonok vissza semmit, és — ha jól emlékszem, hozzátette: — ha akarja, be is bizonyítom állításomat.

A történeteket rögtön megírtam egy névjegyen Bodornak, ki hozzám jött s ekkor felhívtam, hogy igazolja magát, tegyen a dologban lépéseket, különben én fogok jelentést tenni, mert nem tűrhetem, hogy bírótársamról ily hírek keringjenek.

Gajzágó: Fontos, mondta e a terhelt; Ez Bodor bíró...?

— Határozottan.

— Hát azt mikor mondta: Amit mondtam, nem vonom vissza...?

— Mikor arra felhívtam.

Almásy gróf sajnálja, hogy közte és a tanu előadás közt ellentét van, de ő hazudni nem szokott s így kijelenti: újlag, hogy fogalma sem volt, ki állt előtte, mikor az Bodor volt.

— A mi pedig a visszavonást illeti — folytatja a vádlott — ez arra vonatkozott, a mit Issekutz urnak bizonyára nem nagyon nyájasan beavatkozáskor mondtam.

— Ezt nem tette, (emelt hangon) ez hazugság!

Gajzágó bíró: A magyar nyelv elég gazdag, kikérem, hogy itt ily kifejezések hangozzanak.

Almásy gróf egész testében remegve szótlanul áll, de mélyen szeme közé néz a tanunak.

Györfly védő pedig megszakítja a kinos jelenetet:

— Kérem a nagyságos bíró urat, hogy az itt tanuskodó bíró ellen hivatalból feljelentést tenni méltóztassék.

Gajzágó: Rendreintasítottam.

Issekutz bíró: Sajnálom, hogy vétetem a bíróság iránt tartozó tisztelet ellen.

Ezután a következő tanut, Máriaffy Dávid min. titkár az ő felsége személye körüli miniszteriumban hallgatja ki.

A kérdéses alkalomkor együtt volt a gróffal, a ki Bodorra mutatva ennyit mondtott:

— Ennek a pofájáért nem adnék 25 forintot.

— Tudta a gróf ur, hogy az Bodor bíró?

— Nem tudta.

A bizonyítás ezzel befejeztetvén, megtartották a perbeszédet minek megtörténte után Gajzágó táblai bíró megállapította a becsületsértés fenforgását és gróf Almásyt 100 ft pénzbüntetésre ítélte, továbbá kötelezte még 59 forint eljárás és 10 forint ügyvédi költségnek is megfizetését.

Az elítelt gróf megnyugodott az ítéletben és a büntetés összegeit ki is fizette, de a védője felebbezett.

Egyetmás.

A székesfőváros és a sajtókongresszus.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, jun. 11.

A nemzetközi hírlapíró kongresszus tagjait Budapest a székesfőváros a legnagyobb vendégismerettel fogadta falai között.

A tanács nemcsak az új városba díszes közgyűlési termét engedte át a kongresszus tanácskozásaihoz, hanem külön vendéglőt is foglalt a világ sajtójának képviselőit, még pedig nem egy szokásos és unott bankett alkalmával, hanem igen ötletes, eredeti módon, mely alkalmat fog szolgáltatni arra, hogy a vendégek Budapest főváros legszebb részét, a kettős Dunasor elragadó panorámáját láthassák.

Ez a fogadás ugyanis egy hajóparádé lesz a Dunán. A Dunagőzhajózási-társaság egyik legnagyobb hajóját előkészítéssel engedte át a jelzett célra. A hajót a székesfőváros fogja átalakítani és felszerelni saját lobogóival és czimereivel.

E hó 18-án d. n. 5 órakor indul el a kongresszus a dunai sétára s a hajó előbb kétszer végigmegy a Dunán, miután a hajón katonai és czigányzenekar játszik. A főfelvonást után a Margitszigeten száll ki a vendégcsereg s ott egy órai sétát tesz.

Visszatérőben a hajón fényes lakoma várja a vendégeket. Vacsora közben a hajó kétszer-háromszor végig sétál a Dunán a kivilágított Dunapartok között. Kétségtelen, hogy ez az este maradandó emléket fog hagyni a külföldi sajtó képviselőjének emlékeiben.

Az estélyi rendezésre a székesfőváros hatósága a következő urakat kérte föl: Véry Károly, Ullmann Pál dr. megyeri Krausz Lajos, f. v. bizottsági tagok, Amtmann Géza tanácsjegyző, Strausz Ádó, Radó Antal dr. Lendvai Sándor, Gonda Dózsa dr. Sármai József dr. Sziklay János dr. Rákosi Viktor, Geléri Mór, Márkus Miksa, Szomaházy István.

A kiállítási jury elnöke.

Dániel Ernő kereskedelmi miniszter, mint az ezredéves kiállítási országos bizottságának elnöke, tegnap nevezte ki a jury elnökét, a kinek a kinevezése a jury szabályzat értelmében, az országos bizottság elnökének a joga. A jury elnöke dr. Wekerle Sándor országos belső titkos tanácsos, országgyűlési képviselő, a ki ezt a tisztességet el is fogadta.

A magyar kártyagyár.

Alig néhány napja, hogy megemlékeztünk arról, hogy az első magyar kártyagyár részvénystársaság fizetéseképtelenné lett.

Ennek a fizetéseképtelenségnek, — mint most értesültünk, — igen sajátságos előzményei vannak.

A kártyagyár igazgatósága körülbelül 2-3 héttel ezelőtt rájött jára, hogy majdnem 82,000 forint értékű olyan váltója van forgalomban, melynek kibocsátásáról mitsem tudott.

Az egyik váltót a másik után prezentálták s az igazgatóság — természetesen — nem tudott eleget tenni fizetési kötelezettségének.

Ezek után azonnal összehívták az igazgatóságot, a kik azonnal vizsgálni kezdték a dolgokat s csakhamar a szomorú felfedezésre jutottak, hogy a gyár intéző igazgatója: Zsirus István 82,000 forint értékű adósságot kontrahált, illetőleg 82,000 forint értékű olyan váltót bocsátott forgalomba melyekről a gyár igazgatósága mitsem tudott. Rájöttek továbbá arra is, hogy a 82,000 forint értékű váltó körül, körülbelül 27,000 forint értékű váltó hamisítva van.

Az intéző igazgatót azonnal felfüggesztette állásától s az őt követő erejéig betábláztatta magát annak ingatlanaira.

Alig, hogy ez a dolog valamiképen elcsendesedett, következett egy újabb csapás.

Egy névtelen ember ugyanis azt jelentette a fő és székváros pénzügyigazgatóságának, hogy a magyar kártyagyár részvénystársaság által forgalomba hozott kártyák igen nagy része hamis belyeggel van ellátva.

A pénzügyigazgatóság a főljelentés következtében vizsgálatot indított s rájött, hogy nemcsak a már forgalomba hozott kártyák egy részén, de még a gyárban levők egy részén is hamis belyeg van.

Képzeltetni, hogy mennyi kártya lehetett hamis belyeggel ellátva, mikor a pénzügyigazgatóság nem kevesebb, mint 69,000 ft pénzbírságot szabott a gyárra, melyre foglaltságot vezetett s ezenkívül konfiskálta a hamis belyeggel ellátott kártyák nagy részét is.

Hogy ki volt az, a ki a váltókat hamisította s a belyegzőket, azt eddig még határozottsággal megállapítani nem lehet.

MINDENFELE.

Kolozsvár, junius 12.

— Az „Ellenzék” a fürdőben. Előnap vége felé megkezdődött a fürdő ideje. Olvasóink közül bizonyára igen sokan felkeresik hazánk különböző gyógyhelyeit üdülés végett s több ideig lesznek távol rendes lakóhelyüktől. E tisztelt olvasóinknak kívánjuk szíves tudomásukra hozni, hogy az „Ellenzék”-re elfogadunk egy havi előfizetéseket is és azt minden külön költség felszámítása nélkül küldjük meg a velünk közölt czímre. — Utazásuk esetén is előfizetőink után küldjük a lapot, ha címüket velünk pontosan közlik.

— Emlékezzünk régiekről. (jun. 12) 1356 Nagy Lajos haddal támadja meg Velenczét. 1477 Mátyás báborut izen III. Frigyesnek. 1848 Br. Harbovszky kém szemlélt tart Harlovcz ellen.

— Kossuth Széchenyi és Deák. A magyar nemzet most ünnepli országja ezeréves fennállásának emlékét. Régi és újabb történelmünk nagy alakjai, kik a Haza megszerzése, fenntartása és felvirágoztatása körül különös érdemeket szereztek, méltó tárgyai a magyar nemzet ünnepeinek. Árpád a honfoglaló vezér, Szent-István a királyság megalapítója, Hunyadi János a rettegető hős, Mátyás a nagy király, a Rákócziak, Bethlenek, Bocskaiak, Zrínyiek s az újabb időben gróf Széchenyi István, Kossuth Lajos, Deák Ferencz és a többi jeles emléket méltán üjtjük meg e nagy napokban. Kolozsvárt a kereskedő ifjak társulata az, mely évenként megféléli ünnepeiségek között szokta felujtani gróf Széchenyi Istvánnak a magyar kereskedelem és hitelügy előharcosának emléketétét. Hisszük, hogy e nagy férfiu emlékeztetében ebben az évben is a szokottnál nagyobb fényvel fogja megünnepelni. Am gondoskodni kell arról is, hogy Kossuth Lajosnak és Deák Ferencznek is, mint az új Magyarországot megteremtő triász tagjainak emlékeztet Kolozsvár város közönsége a milleniumi ünnepek kapcsán nagyságuk és érdemeikhez méltó módon ujtassa meg, s buzdítsa ezáltal a hazafias lelkesedésre mindazokat, a kik egyesülni készek abban a hitben, hogy az új Magyarország megteremtésében ennek a három lángelmének főresze van, s midőn Magyarországot ezeréves fennállásának emlékét ünnepeljük talánunk kell módót, hogy újabb-kori történelmünk e három óriásának emlékeztetése méltó módon megünnepeltessék. Erre nézve legközelebről konkrét javaslatot teszünk.

— A csecsemők halandósága az utóbbi időkben megdöbbentő mérvet ölt. Szavahihető orvostól vesszük azt a értesítést hogy Kolozsvárt az összes elhalálozások 50 százalékát a csecsemő korban lévő gyermekek szolgáltatják. Már most a ki a jelenségek okait után is szeret kutatni és orvosi feladatát nem látja kimerítve a naponta sablon receptírással, arra a tapasztalatra jut, — hogy a nagy arányú elhalálozás első sorban a szülők gondatlanságából és szivtelenségéből származik. Különben az anyák nagy tömege a bukott cselédeányok branchéból kerül ki, a kik aztán semmitől sem rettennek vissza, hogy gyermeküktől megszabaduljanak. Ez szomorú állapotot okvetlenül segíteni kellene, de addig is a kertletti orvos urak kötelessége volna, hogy a tömegesen elhaló csecsemők

— A mamája tanította erre?
— Nem ő, de a papa; papa nagyon különös.
— Ő azt mondja, hogy a ki kis dolgokban igaz, az nagy dolgokban is igaz; és hogy ha valaki egy embert megcsal, bizonyos, hogy másokat is meg fog csalni; és a papa néha olyan furesán beszél erről a dologról, hogy a mama sir miatta.
— Miért sirt? — kérde Stone.
— Mohón kapott a családi csontváron, melyet a gyermek elárult, és kérdéseket intézett hozzá.
— Oh, mert egy kicsit fél a papától, legalább én azt gondolom; pedig ő felét sem érti annak komolyan, a mit beszél. Ő soha sem volt hozzájárulva. De azt nem szereti midőn mama pénzt kért tőle, és olyankor néha indulatba jön és csunya neveken szólítja a mamát, és ő akkor zokogni kezd, és azt kívánja, hogy bár soha se ment volna férjhez; és maga gondolhatja, hogy az ilyenféle jelenetek milyen szörreoséssé válnak engem. De nekem nem kellene ezeket magának elmondani.
— Nem tesz semmit — én nem fogom másoknak ismét elmondani. De különben is nincsen senkim, a kinek elmondjam.
— Nincsenek rokoniak — nincs senkije, a ki magához tartozzék?
— Stone a fejét rázta.
— Bár lett volna egy kis leánya, a kivel játszhattam volna. — Soha sem volt felesége?
— Nem.
— De egykor volt atyja és anyja — és talán fiú és leány testvérei is voltak.
— Leány testvérem nem volt.
(Folytatása következik.)

halálzási oka után a legszigorúbban kutasnak.

— **Színház.** A Makroczy színházulata tegnap este újból arról győzte meg a közönséget, hogy valóban nagyobb partolást érdemel, mint a minőt eddig a közönség tanúsított iránta. A tagok között van több oly tehetséges színész, kik nagyobb színpadon is derekasan megállnak helyüket. A tegnapi színházi estét igen élvezetessé tették Fenyő Rózsika és Váradi Miklós szereplése. Fenyő Rózsika a kis színpadon is oly otthonosan mozog és oly bájosan énekel, hogy valódi élvezetet nyújt Váradi Miklós gyönyörű dalaival egészen felvilágyozta a közönséget s minden notáját meg kellett ismételnie a közönség kívánságára. Reméljük, hogy városunk műpártoló publikuma ezután tömegesebben fogja látogatni az előadásokat s nem fogja engedni, hogy e törekvő és ámbíciózus társulat pártolási hiányában felszedje a sátorfáját s másutt keresse a vándor színészet kecsérti kenyérét.

— **Kolozsváriak Budapesten.** A múlt héten Kolozsvárról annyian rándultak fel Budapestre, hogy megláthassák a banderilisták felvonulását, hogy egészen turesnek tetszett városunk. Tegnap és ma legnagyobb része visszatért a felrúdulóknak s mindenfelé a beszéd tárgyat a banderium mesés fénye és pompája képezik.

— **A Bpestre felrúdulók figyelmébe** igen ajánljuk, hogy a költséges s igen gyakran sok zaklatással járó hotelben való tartózkodás helyett a privát lakásokat vegyék igénybe, a melyek igen jutányos árban kaphatók minden időben. Személyes tapasztalat után írhatjuk, hogy a legtöbb magánlakás olyan olcsó és tiszta, hogy a legkellemesebben érzi bennük magát az ember. A ki a kiállítás meglátogatja, az egy hét alatt, ha magánlakásba száll, igen tekintélyes összeget takaríthat meg.

— **A kocsidijak Budapesten.** Mindjárt a kiállítás megnyitása után elterjedt a hír, hogy Budapesten a bérkocsik olyan magas viteli díjt követelnek, hogy nem lehet őket igénybe venni. E tekintetben egészen megnyugtathatjuk a felrúduló közönséget, mert többször volt alkalmunk meggyőződni, hogy e hír nem felel meg a valóságnak. Ha az ember a tarifa szerint megállapított viteli díjt megfizeti, a mely most se nagyobb, mint máskor, kivéve egyes alkalmakat, a fiakeres nem követelhet egy krajczárral sem többet. Egyre itt figyelmeztetni kívánjuk a felutazókat, hogy sohasse kérdjék előre a felszállásokat, hogy mennyit fognak fizetni, hanem egyszerűen tekintsek meg a kocsiiban elhelyezett díjjegyzéket s tartsák magukat ahhoz mert igen gyakran megtörténik, hogy különösen vidékiektől, ha előre megtudakolják a viteldíjt, 2-szeres, sőt 3-szoros árát is kérnek.

— **Kövéridő.** A tartós szárazság után a Medardus meghozta a kívánt meleg esőt. Nehány nap óta hol éjjel, hol nappal, villám-lás és dörgés közepette hull felülről az áldás, mely legdrágább ajándéka a millenium évnek a gazda közönség részére. Az utcák is tényleg most nincsen por sehol; a levegő jobb mint volt a rekkenő hőségig telt napokon.

— **A Mátyás király szobrára** újabban adakoztak a következők: Verzár Eliz Uzon 6 frt, 21-ik honv. gyalogezred gyűjt. Kolozsvár 60 frt, Záray Ödön főhadnagy. Belényes 13 frt 20 kr, Simonyi József főhadnagy Újvidék 11 frt 40 kr. Virányi Géza ezredes N.-Várad 6 frt, főszolgabíró, Tapolca 29 frt 70 kr, Havadi József, Budapest, 5 frt 90 kr, Szinyérváraljai segélyző egylet 10 frt, Bácsenyiszki József helyben 28 frt 50 kr, Háróli Gyula 1 frt 80 kr, Jenőffy Jenő Kolozsvárról 6 frt, Fejér Mihály gyűjtése 10 frt 50 kr, Hadfy Imre honv. százados Bpest 5 frt, 25-honv. gyalog ezred, Zágráb 24 frt, Dovidovics László Bpest 3 frt 50 kr, Winkler Ignác Bpest 5 frt, Szányi Árpád, Sopron 1 frt; Hegedű Sándor, Sz.-Somlyó 1 frt, Mayer Ferenc, Pancsováról 89 40 kr, „Erdélyi Híradó” szerkesztése utján 20 frt, Bucsy József helyben 5 frt, Rucsa Lajos 8 frt, Gaál István, H.-Vásárhelyről 15 frt Bouráz János helyt 3 frt 50 kr, Zeigler József Bpest, 10 frt, Doby István Rózsahegy 1 frt, Biharvármegye alispán hiv. gyűjtése N. Váradról 9 frt 60 kr, Vander Velden Ede Kolozsvárról 110 frt M. kir. Erdőhivatali tisztviselő gyűjtése Sz. Sebes 20 frt 40 kr, Malatinszky Lajos gyűjtése Bpest 53 frt dr. gr. Kun Géza adománya M.-Némethről 5 frt, Dr. Bilinszky Lajos N.-Szébenből 2 frt, Kiss Sándor keresk. akad. igazgató gyűjtése 100 forint.

— **Pénzhamisítók Tordán.** Tegnap emlékeztünk meg arról a pénzhamisító bandáról, amely Tordán aratta babárait. A mint értesültünk a banda immár 2 év óta működik. A telen a Torda közt folyó patakban egész tömeg 20 filléresreke akadtak, melyeket azért tettek oda a hamisítók, hogy a fényük intenzivitásából veszítsen és a nickel színét megközelítse. Azóta nyomozták a bandát, míg végre a napokban fel is fedezték. Tíztestes társadalmi állásu emberek is benne vannak a bandában. Többek közt egy jómódú tordai kereskedő is. Eddig elé 16 embert fogtak el, kiket tegnap este vasra verve kísérték Maros-Vásárhelyre. Tordán a dolog nagy szenzációnak keltetett.

— **A kolozsvári r. kath. népiskolák.** A r. kath. hitfelekezeti kolozsvári elemi iskoláiról az iskolaszék gondosan összeállított jelentést adott közre. Ez érdekes adatokat tartalmazó értesítőből felelőnk a következő közérdekű dolgokat. A Közkert-utcai elemi iskolában Bánya Lajos vezető tanító Tauffer Ilka r. tanítónő és Paskovszki Anna óvónő vezették a tanítást. Az óvodában 36 fiú és 36 leány, az elemiben 47 fiú és 46 leány, összesen 164 növendék részesült oktatásban. A külmonostor utcai Augusteum nevű népiskolában Bőjte László vezetőtanító Ince Károly r. tanító, Bőjte Lászlóné munkatánítónő vezették a tanítást, a vallást Réthi Márton főlelel iskolai igazgató tanította. Az óvodai tanítást Ludvig Ilona óvónő vezette. Az óvodában 47 fiú, 63 leány, az elemiben 116 fiú és 45 leány összesen 271 növendékot oktatnak. A külmagyar utcai Szentpéteri népiskolában tanított Váradi Albert vezetőtanító, Ács Félix hittanító, az óvodát Pákei Berta óvónő vezette. Oktatásban részesült az óvodában 52 fiú s 48 leány, az elemiben 46 fiú, az ismételőben 31 — összesen 177 növendék. A külmagyar utcái Szabó Ferencz féle leányiskolában tanított Czukrász Róza vezető tanítónő, Kömősi Mária r. tanítónő Váradi Albert énektanító és Ács Félix hittanító. Oktatásban részesült 78 leány növendék. A nagy-utcai Schütz féle iskolában Malatinszky Lajos vezetőtanító Bauer Teréz r. tanítónő Budai Árpád r. tanító, Dombi Lajos hittanár tanítottak Oktatást nyert 145 fiú, 116 leány, összesen 261. A Lyceum főlelel iskolában Réthi Márton igazgató Orbán Dénes, Glück József, Holltzer Nándor és Ludvig József r. tanítottak tanítottak összesen 220 növendékot. A belvárosi leányiskolát igazgatta Schwarzer Adel vezetőtanítónő, a tanítást végezték: Imre Gergelyné, Salamon Klára, Némethy Lenke, Marko Matild, Gergely Mária tanítónők, Szmolán Pál lelkész és Sánta István kántor. A (6) osztályban 397 leány növendék nyert oktatást. A szamosfalvi elemi iskolában Máthé József tanított összesen 36 növendékot. A hét iskolában működött összesen 31 tanóró és oktatásban részesült 1568 növendék és pedig 1022 r. kath. 251 ev. ref. 134 gr. kath. 9 gr. keleti, 28 luth. 22 unit. és 102 izrelita.

— **Meghívó.** Alólirott tisztelettel felkérem a kolozsvári tudomány-egyetem ifjúsági egyleteinek a kecskeméti diakkongresszusra delegált küldötteit, hogy a kongresszus tárgysorozatának előzetes megvitatása végett e hó 13-án (szombaton) d. u. 6 órakor az egyetem kór helyiségében megjelenjen kegyeskedjenek. Kolozsvárt, 1896 junius 12. Herczeg Béla a diák szövetségi bizottság elnöke.

— **Záró ünnepély.** A kolozsvári unitárius főiskola ifj. önk. köre és „Apolló” zene egylete 1896 junius 14 én vasárnap délután 3 órakor a főiskola nagy termében záróünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Nyitány előadja az „Apolló” kör” zenekara. 2. Titkári jelentés, tartja Útő Áron az ifj. önk. titkára. 3. „Samsón” t. Palágyi L. szavalja. Csakó Jenő VIII. o. t. 4. Ének előadja az ifjúsági énekkar. 5. Felolvasás, tartja Nagy Miklós VIII. o. tan. 6. Ének előadja az ifj. énekkar. 7. Vig irányú szavalat, tartja Feldheim Béla VIII. o. t. 8. Induló előadja az Apolló-kör zenekara.

— **Hányoznak a lámpák.** Az alsószén-utczában a porond fel van halmozva és nincsen mellette jelző éjjeli lámpa. Multkoriban egy család jött a vasutról kocsin, s a kocsi — nem lévén jelző lámpa neki hajtatott a dombnak, úgy, hogy a kocsi a bennülőkkel felfordult. Szerencsére komolyabb baj nem történt, de történetet volna. És az egész végre is csak egy kis lámpán múlt.

— **Gyászhir.** Ajtai Géza nagybirtokos és neje Gyarmathy Annát sulyos csapás érte. Szeretett kis fiokát rabolta el a kértetlen halál. A drága gyermek elhunytáról a következő gyász jelentést vettük: Vajásdi Ajtai Géza és neje érsekújvári Gyarmathy Anna mint szülők, Ajtai Erzsébet, Péter, Etelka, mint testvérek, s mind nagyszülők Ajtai Péter és neje, Gyarmathy Zsigmond és neje nevében mély fájdalommal tudatják, hogy a forrón szeretett gyermek, testvér és unoka vajásdi Ajtai Géza 1 éves és 5 hónapos korában sulyos szenvedés után f. hó 10-én elszenderült. Földi maradványai f. hó 12-én d. u. 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szer-tartása szerint örök nyugalomra helyezni a b.-hunyadi sírkertben. B.-Hunyad, 1896. jun. 10-én. Béke poraira.

— **Pápay kitüntetés.** Budapesti tudósítók közlése szerint Károly ő. felsége Pápay István a kabinet iroda főnökét első osztályú vaskoronárral tüntette, ki az érdemrenddel személyesen nyújtotta át Pápaynak.

— **A kiállítás gyomra.** Érdekes statisztikát állítottak össze arról, hogy vasárnap, mikor oly nagy volt a kiállítás területe a látogatottság mennyit ettek és ittak az emberek. E szerint akkor nap az összes vendégülköben elfogyott: bor: 27 hektoliter, 77 liter és 30 üveg; sör: 205 hektoliter, 50 liter; pálinka: 20 liter és egy üveg; hus: 6500 kilogram; vaj: 1080 kilogram; baromfi: 1308 darab; virsli 3537 és fél pár; kenyér 2155 darab; sütemény 40.140 db; fagyalt; 450 liter; tej: 1140 liter és egy üveg, végtül cukor: 179 kilogramm.

— **Czimeres nemzeti zászlók.** Többen kétségben voltak a felett, — hogy a magánosok által használt nemzeti zászlókon a magyar czimer helyét foglalhat-e? Legutóbb Perczel Dezső belügyminiszter eziránt megkérdetett, kijelentette, hogy ez az aggodalom és megkülönböztetés helyét nem állja meg. — A czimeres lobogót a magánosok is használhatják nemzeti lobogó gyanánt s a törvény és rendelet intézkedését mindössze

csak úgy lehet értelmezni, hogy a közhatóságoknak ünnepélyes alkalmakkor kötelességükben áll ez a lobogót kitűzni a közpntelekre, ellenben a magánosoknak is jogukban áll. E szerint tehát a czimeres trikolorat akárki használhatja. Áll pedig ez vízszintesen futó 3 (vörös-fehér-zöld) csíkból; ennek középső, fehér mezéjén a magyar czimerpajzs áll, alsó és felső részével kissé benyulva a zöld mezőbe. Szent István koronája a paizs fölött a vörös mezőben van alkalmazva, úgy, hogy alsó pereme a vörös mező alsó határvonalán fekszik.

— **Szenzációs válópör.** A müncheni előkelő társaság körében nagy feltűnést keltő válópör képezi a közbeszéd tárgyát. Lenbach tanár, a hírneves festőművész válik nejétől, született Moltke Helén grófnőtől, a nagy tábornagy unokahugától, a kivel tíz évvel ezelőtt kelt egybe. A most válópörben álló házaspár házassága annak idején nagy meglepetést keltett a német arisztokrácia körében, a kik nem tudtak megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy a büszke Moltke-család egyik sarja polgári származásu embernek nyújtja kezét. A házasság ennek dacára megtörtént és a házaspár egy ideig boldog és zavartalan házi béké áldását élvezte. De ez a boldogság csak rövid ideig tartott. A házaspár viszálkodása folyton növekedett, végre annyira elhidegülték egymás iránt, hogy válópörre került a dolog. A kibékítést ugyiszóval lehetetlenül teszi az, hogy a házasság mindegyike már kiszemelte magának jövőd életét. A már 60 éves festőművész egy viruló szép fiatal leányt vesz nőül, a kinek általa festett arcképe a tavalyi müncheni tárlaton közbámulatot keltett, a grófnő pedig egy berlini orvoshoz megy nőül, a ki gyakori vendége volt a Lenbach-háznak.

— **Görgy Arthur tolvajt fogott.** A kiállítás történelmi csarnokában szerdán érdekes incidens keltett feltűnést. Egy kis leány, alig tizenéves éves lehetett, belevetett egy hölgy zsebébe, hogy tárcsáját kihúzza. Meglátta ezt egy öreg, magas természetű ember, megfogta a leányt s aztán átata az előhívott rendőrnek. Természetesen nagy csoportosulást idézett elő ez a jelenet s még nagyobb lett a szenzáció, mikor az egyik látogató felismerte az öreg urat. Görgy Arthur 48-as tábornok volt ez, aki csakhamar látta, hogy felismerték s a kíváncsi közönség elől gyorsan elhagyta a csarnokot.

— **Edison feltalálói jövedelme** korántsem olyan nagyok, mint azt általánosan gondolják. Legjövödelmezőbb találmánya az izzólámpa, nem hozott neki többet 140,000 dollár tiszta nyereségnél. Az önműködő pentára-zárból 50,000 dollár bevétele volt a telefonból és quadruplex-rendszerből egyenként 30,000 dollár a fonográfól pedig csak 18,000 dollár. Ha mindezek dacára is Edison gazdag ember, az annak tudható be, hogy vagyonát nem mint feltaláló, hanem mint gyáros és ipari vállalkozó szerezte.

— **Utazás a föld körül negyven nap alatt.** Fogg Fileast, Verne Gyula híres utazóját ugyancsak le fogják fűzni. 1900 január 1-sejétől kezdve, a mikor aszéli zónai nagy vasutat átadják a forgalomnak negyven nap alatt lehetséges lesz a földet körül utazni, még pedig aránylag elég olcsón, mert az egész tour költségei nem fognak többet kitenni 2000 franknál. Londonból k-indulva Osztréden és Berlinen át 45 óra alatt elérk Szent-Pétervárt, honét a szibériai vasút 250 óra alatt elvisz egész Port-Arthurig. Innen külön gyors hajó visz tovább, melyet most orosz-amerikai részvény-társaság épített s a mely hét nap alatt érkezik San-Francisco, honét Londonba a Pacific felhasználásával már nagyon könnyű eljutni. Szóval az egész út nem tart tovább negyven 24 óránál.

— **Óriás híd.** A Hudson-folyó északi ágát az amerikaiak át akarják hidalni. A híd az amerikai rendszerben építendő híd egyike lesz a maga nemében a legimpozantsabbnak. Az ércből készült tartó oszlopok 557 láb magasak lesznek, cement alapzatuk pedig 130 lábra fog fektetni a víz alatt. A híd tiz drótkábel alkotja, 125 láb szélességben. A tartó oszlopok 3100 lábnyira lesznek egymástól, hogy a hajóközlekedést ne zavarják, a híd legmélyebb hajlata pedig 150 lábnyira fog a víz színe felett elhelyezkedni. A híd számos vasúti sín vezet majd át, hogy naponta mintegy ezer von t közlekedhessen a Hudsonon keresztül. Az előállítás költségei 400 millió koronára vannak preliminálva, az építési idő pedig hat évet fog kitenni.

— **A béka-czomb-fogyasztás Amerikában.** A béka-czomb-fogyasztás Amerikában nagyon emelkedett az utóbbi időben. Maga Newyork városa 600,000 combot fogyaszt el évenként. A czombokat most konzervszelencékben árulják, Marylandban a Mesapeakei kertilben nagy tavakat létesítettek, melyekben az érdekes és ízletes állatkákat nagyban tenyészítik. A béka-czombokat különben Európában is nagyon szeretik, főképp Velencében és Ausztriában. Így Bécsben évente 30–40 ezer tucztat békát adnak el.

— **Miből szabad kenyeret sütni.** Konstantinápolyban a legaktuálisabb kérdés most az, hogy miféle lisztből szabad kenyeret sütni. Ennek eldöntését azonban korántsem bízzák a pékerek, kiket e részben szakértőknek lehetne tartani. Ellenkezőleg: a magas porta miniszterei törek a fejükre e nagy horderejű probléma megoldásának javára e végre megállapították az egyszerű mérvadó szentenciát. Ezt siettek a világ minden részének becses tudósaira adni, még pedig tökéletes hivatalos telegramm alakjában a melyet a kérdés iránt érdeklődőkre való te-

kintettel ime szószerint közlünk. A nagy probléma megoldását tartalmazó telegramm így szól:

Konstantinápoly, junius 10. szombaton lép életbe a rendelet, a mely szerint a pékek közönséges kenyérhez (luxus sütemények kivételével) kizárólag csak is belöldi lisztet használhatnak.

— **Igazságyügyi kinevezések.** A király Nábrácsky Lajos nagykanizsai törvényszéki bíró a pécsi ítélőtáblához bíróvá nevezte ki. Gráf Vilmos drt a budapesti VI. kerületi, Pécs Imre drt a IV. kerületi, Gyurkovits László drt a VI. kerületi járásbíróhoz, Férfi Gyula drt a budapesti, Halászy Jenőt a budapesti büntető és Fuchs István a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszékhez bírákká, Benyovics L. dr és Rottenbiller F. drt a bpesti VI. kerületi László L. drt a budapesti V. kerületi, Endler Miklós drt a budapesti VIII—X. kerületi és Puky Gyula drt a budapesti IV. kerületi járásbíróhoz albirákká nevezte ki. — Helner Károlyt a sátorlaj-újhegyi és Dániel Lajost a gyulafehérvári törvényszékhez albiróvá nevezte ki.

— **Az orleansi szüz acélingé.** Római lapok jelentése szerint a Vatikán régiségei közt a napokban megtalálták az orleansi szüz egyik értékes relikviáját: a hős leány pánceelingét. Ezt annak idején VII. Károly ajándékozta neki, amikor Orleans felszabadítása után Bourgesben találkozott vele. Ez a pánceeling még a szent leány életében de Courvel márkí birtokába ment át, aki várában őrizte a becses emléket. Később magával hozta azt Rómába, ahol a Vatikán egyéb régiségei közt maradt, míg végre a Courvel-család mai képviselője hosszas keresés után ráakadt a sok történelmi limlom közt. Most, mióta a bator leányt boldoggá avatta a pápa, nagy tiszteletben részesítik ezt a ritka relikviát s az eddigénél méltóbb helyen őrzik az utókor számára.

— **Ahol az szegényeket lopják.** Moszkvában a legpiszkosabb szikkasztásnak és csalásnak jöttek nyomára. A cár által a számára ajándékozott összegekből néhány százezeret sikkasztottak el a lelketlen hivatalnokok olyképpen, hogy nem vásároltak össze sem annyi ajándéktárgyat, sem annyi italt, mint a mennyit kimutattak. 400 ezer ajándéktárgy helyett csak 150 ezerrel tudtak elszámolni. A népünpélyen a sörkádák csak félig voltak megtöltve. A csalásnak nagy jöttek nyomára, hogy a moszkvai szerencsétlenség a vizsgálatot legfelsőbb parancsra minden irányban megindították.

— **A tüszentés.** Mi kellemetlenebb annál, mint a mikor az embert elfogja a tüszentési inger, de azért nem tud tüszenteni. Elfintorítja orrárt, szája nyitva van, a néző nevetik, de azért a „bapci” késik. A Temps, most azt tanácsolja, hogy a ki ily rohamoknak véget akar vetni, hirtelen vesse hátra a fejét és tüszenteni fog. Bajos volna ezt a tünetényt éltanilag megmagyarázni de hiszen az a földolog, az eszköz hasznájon.

— **Hírdetések Londonban.** Londonban évenként négy millió font sterlinget költöttek lap hirdetésekre. Olyan összeg ez, — melyet ha egyformán szétosztanának, körülbelül tizenkét forint esne belőle London minden egyes lakossára. Tizenöt millió példány lap és folyóirat jelenik meg ez idő szerint a Themse-parti város óriásában, minden esztendőben.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratait, telefon tudósításait, és sürgöny-leveleit.)

Országgyűlés.

Budapest, jun. 12.

A képviselőház mai ülésén a napirend előtt Ugron Gábor szólalt fel, kifogást emelve az ellen, hogy a delegáció albizottságának ülései nem nyilvánosak, a mi megcsorbitása a képviselők jogainak, a kik nem ellenőrizhetik a bizottságok működését.

Tiltakozik az ellen, hogy a magyar delegáció a külügyi albizottság Goluchovszkinak az osztrák bizottság elmondott beszédét tudomásul vette a nélkül, hogy újból elmondta volna. A király elmondta a trónbeszédet mind a két delegáció előtt, — a külügyminiszter is elmondhatja kétszer expozícióját.

De a magyar albizottság itt is meghunyászkodik és úgy táncol, a hogy az osztrákok diktálják.

Ugron kéri a Ház elnökét, hogy a főrendház elnökével egyetértően intézkedjék az iránt, hogy az albizottságok ezentul üléseiket nyilvánosan tartsák, hogy azokon a képviselők is megjelenhessenek.

Tisza Kálmán szólalt fel ezután. Beszédében védte az albizottságot Ugron Gáborral szemben.

Az expozé nem vették tudomásul, hanem csak mint ismeretést elfogadták a tárgyalás alapjául.

Tisza kijelenti, hogy a delegáció

nem a képviselőház albizottsága, hanem regnikoláris bizottság, mely nem áll a képviselőház szabályai alatt.

Ülései eddig is mindig zártak voltak.

Szilágyi Dezső elnök Ugron Gábor felszólalására kijelenti, hogy a delegációk nem állanak a képviselőház elnöksége alatt.

Ó tehát, nem tehet semmit. Ezután tárgyalták a kuriai bírásokást.

Az Ugron-párt részéről több módosítást adtak be.

A többség azonban minden módosítást leszavazott.

Ezután Olay Lajos interpellált a választói névjegyzékek meghamisítása és a bpesti földalatti vasút ügyében.

Perczel belügyminiszter válaszolt azonnal s tudomásul vették a választát.

Lueger ellen.

Budapest, jun. 12.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt tegnap értekezletet tartott Ugron Gábor elnöklete alatt.

Az értekezlet egyhangulag elhatározta, hogy Lueger és társai galád dű. hűngéseit a magyar nemzet ellen nem hagyják megtorlatlanul.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölő szerkesztő és lapfajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.*

Nyilatkozat.

Alulírottak e helyen és ha kell, a bíróság előtt is igazoljuk, hogy Kertész Márton nyomdász-segéd a Balogh Imre ur bormérésében Marosán Györgytől pénzrel telített tárcsáját ellopta és miután azt oszmaszárában megtaláltuk, őt sommás uton jól elvertük.

Kolozsvárt, 1896 jun. 5.
Albert Sándor Szabó Ferencz Marosán György.

Hogy a fentirt dolog az én bormérésében csakugyan megtörtént, bizonyítom Balogh Imre.

*
Ez az a Kertész Márton ma az „Iparosok Lapját”, „szerkeszti”, morált prédikál és megtámadja a más becsületét. Bizony furesa egy állapot!

Ruzitska Gyula.

Két nyilatkozat.

Báffy-Hunyad, 1896 jun. 6.

I.

Tekintetes
Frieder Mór ügyvédjelölt urnak
Helyt.

Tiszelt Barátunk!

Megbizásod következtében Mező Dániel állami iskolai tanító úrtól a f. hó 2-án este a „Központi” vendéglőben tett azon nyilatkozatáért, hogy ő téged előzőleg tettleg bántalmazott volna, elégtételt kértünk.

Nevezett ur megnevezésén segédeit, — ezek nevében kijelentették, hogy csakis azon esetben ad elégtételt, ha egy választandó becsületbírárság az ügyet lovagias utra tartozónak itélné, — személyed ellen különben kifogásuk nem volt.

Mi, — jóllehet azon kérdésnek elbirását, hogy Mező Dániel ur nyilatkozata által sértve érzed-e magad, vagy nem, csupán csak rád tartozónak véltük, — mégis egyfelől előékenységgel, másfelől pedig azon intenzitással, hogy a lovagias elégtétel adást presszionni ne láttassuk, a becsület bírárságot elfogadtuk. Kikötve azonban, hogy a pártatlanság érdekében az a kolozsvári casinó tagjaiból állítassék össze.

Az ellenfél azonban — minden alapes indok nélkül — egy helyi egyénből alkotott becsületbírárságot kívánt s általánosan úgy tánt fel, mint a ki a lovagias elégtétel adás alól kibavót keres.

Ilyen körülmények között eljárásunkról felvevén az ide mellékelt jegyzőkönyvet, — részéről az ügyet befejezettnek nyilvánítottuk ki.

Kik egyebiránt maradtunk

Öszinte barátaid

Mezei Géza.

Richtzeit Arthur.

II.

Segédeim itt közölt leveléhez kommentárt fűzni felesleges, s miután ily körülmények közt reám nézve sem maradt hátra más, minthogy segédeim eljárását tudomásul vévén, az ügyet magam részéről is befejezettnek tekintsem, a nagyközönségre bízom, hogy ez ügyből kifolyólag Mező Dániel ur és az én lovagias értelemem felett ítéltelet mondjon.

Kelt B.-Hunyadon, 1896 junius 9-én.

Frieder Mór.

*) E rovat alatt közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

Erdélyrészi Kárpát-Egyesület.

Tisztán kezelt Páratlan
kitűnő ásványvizek! hatású gyógyítóvizek!

Hazánk kincseit

kezdte kiaknázni az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület, a midőn a radnai havasok kincseit érő két legkitűnőbb ásványvizét, a radna-borbereki vasas és a dombháti lugos-sós vizeket forgalomba hozta.

A radna-borbereki „Széchenyi-forrás” viz sápadtságán, vérszegénységen alapuló idegbetegségek eseteiben, mindennemű női betegségekben valóságos csodákat mivel.

A dombháti „Livia-forrás” viz emésztési zavarokban, étvágyhiányban, gyomorsavban, gyomorsavban, aranyeres bántalmaknál, epezsavaroknál, gyomor- és bélhurutnál páratlan sikerrel alkalmazható.

E vizek orvosi erejéről és hasznairól Dr. NYULAS FERENCZ század elején több kötetet írt.

Mindkét viz borral kellemes üdítő ital és vértörőldást nem okoz.

A „Livia-forrás” vizét „Erdély Selters”-ének nevezik; a „Széchenyi-forrás” viz vastartalma felülmúlja a hasonló külföldi vizekét.

A töltés és dugaszolás a balneotechnika legújabb módszerei szerint történik.

Kizárólagos főraktáros:

ugy nagyban, mint kicsinyben Kolozsavart és Kolozs megyében

Kónya Sándor kereskedő,

kitől az ásványvizek kicsinyben a következő árak mellett rendelhetők meg:

Dombháti Livia-forrás:	Radnaborberek Széchenyi-forrás:
1/2 liter üveggel együtt 10 kr.	1/2 liter üveggel együtt 11 kr.
1 „ „ „ 16 „	1 „ „ „ 17 „
2 „ „ „ 24 „	2 „ „ „ 26 „

Üvegek visszaváltatnak.

Elárutók megfelelő százalékban részesülnek. Nagyobbe megrendeléseknél árkedvezmény.

A nevezett ásványvizek fürdőhelyeit az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület **junius hó 1-én nyitja meg.**

E fürdőkben kényelmes és olcsó lakások kaphatók.

Előjegyzéseket elfogad: a E. K. E. főtitkári hivatala Kolozsavart, Jókai-utca 11. sz. alatt. Ugyanitt prospektusok stb. kaphatók.

Kolozsavart, 1896. évi május hó.

BETHLEN BALINT gróf,

elnök.

FEILITZSCH ARTHUR báró,

társelnök.

RADNOTI DEZSŐ,

főtitkár.

384. (10—)

Minden házalás és végeladással olcsóbb forrás!

POSZLER GYULÁNÁL

Kolozsavart, Belhíd-utca 3. sz.

Legújabban megérkeztek és az alábbi árakon kaphatók:

Egy méter jó minőségű Karton	22 kr.
„ 1. me „ Voille	25 „
„ Atlas satén	35 „
„ francia	45, 50 „
„ batist	35, 40 „
„ 1. me minőségű Pique	42, 50 „
„ szőr ruha-kelme	30 „
„ ruha Crepp minden szín	50 „
„ francia Delén	50, 60 „
„ 180/e széles angol kelme 1 ftt, 120 kr, 230 krig.	90 kr.
„ selyem dísz surah	1 ftt 30 „
„ Ottomán	1 „ 20 „
„ fekete selyem Mervellő	20 „
„ jó minőségű Chiffon	20 „
„ futó szőnyeg	20 „
„ nagyon jó derék-béllés	20 „
„ darab napernyő 90 kr, 1 ftt, 1 ftt 50, 2 ftt és feljebb.	1 ftt.
„ Clott esernyő	1 ftt 90 kr.
„ selyem esernyő	1 „ 40 „
„ tuozat Princess zsebkendő	1 „ 40 „

Üzleti elv: olcsó, szabott árak, pontos szolgálat és leg-szolidabb eljárás minden irányban!

A n. é. közönség becses látogatását kérve, mely tisztelettel

298. (16—x)

A FENTEBBI.

RÓNAY TESTVÉREK

(ezelőtt SENN EDE)

gépgyára és vasöntődéje Kolozsavart.

Ajánlja kitűnő anyagból készült mindennemű

GÉP-, KERESKEDELM-, ÉPÍTÉSZETI- és FÉMONTVÉNYEIT.

Készít gazdasági gépeket, gőzgépeket, fogas-kerekeket bármily nagyságban, szíjtranszmissziókat, körfűrész tengelyeket, lőjgárgyókat, kut- és tápszivattyúkat, malom- és szeszgyári berendezéseket, kő-zúzó gépeket és általában minden az ipar terén szükséges gépészeti felszereléseket.

Készít továbbá sir- és másnemű kerítéseket öntött és kovácsolt vasból; elvállal gép- és kazán-javításokat, valamint bármily kovácsmunkát.

Költségvetésekkel szívesen szolgál.

435. (2—*)

A n. é. kolozsavári ügy, mint vidéki mélyen tisztelt

Hölgyek figyelmébe!

Magy. kir. Kereskedelmi Minister úr által engedélyezett

EUROPA SZABÁSI

Felhívom mindazon tisztelt Hölgyek figyelmét, kik óhajtják a leg-jobb és legkönnyebb szabást a világon **2 óra alatt elcsajátítani.** Jogában áll a nagyérdemű Hölgyeknek szabásomat megtekinteni, a nélkül, hogy bármily költségbe is kerülne; csak akkor fogják látni bámulattal az érdekelte Hölgyek, hogy mily gyorsan és pontosan lehet szabni tanulni **2 óra alatt**

elfelejthetetlenül.

És ugy hiszem elég biztosítékul szolgál a n. é. közönségnek, ha kijelentem, hogy senki lekötözve nincsen a tanítási díjat mindaddig le-fizetni, míg e ténnyől meg nem győződött.

A tanítás kezdődik naponta délután pont 2 órakor. Tanítás közben nem fogadhatok senkit.

A tanterem és czimem **Belmagyar-utca 42. sz. alatt van.**

A tanítási díjak személyenként 5 ftt. A felsőbb iskolából, vala-mint a női ipariskolából 3 ftt. Varrónők ugy, mint azon Hölgyek, kik már valameennyire jártasok a ruha-szabásban, szintén csak 3 fttot fizetnek. Háznál tanítani egy személy 15 ftt, 4 személy 20 ftt.

A n. é. közönségnek szíves pártfogást kérve, mely tisztelettel:

KOCH IGNÁCZ műszabász,

436. (1—5) az „EUROPA” szabás feltalálója.

Magánvevőkhöz gyönyörű minták ingyen és bérmentve!

Gazdag mintakönyvek, a melyen még soha sem volt, szabóknak bérmentetlen.

Öltözetekre való kelmék

Peruvien és doking a magas clerus számára, szabályszerű kelmék a cs. és kir. hivatalnok-, veterán-, tűzoltó-, tornász-, cseléd egyen-ruhákra, teke- és játék-asztalokra és kocsi-bérlésre. Nagy raktár steier, tiroli és karintiai Lodenekből férfi és női ruháknak eredeti gyári áron. Nagy választék finom és tartós női posztókból, divatos színekben.

Mosó szövetek, utazó plaidok stb. 4 fttól 14 fttig. — Szabó hozzávalók: bérlések, gombok, tű, csőrna stb.

A ki jó, értékes és tartós gypjazövetet keres, nem pedig a szabó fáradságára sem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

STIKAROFISKY JÁNOS-hoz

BRÜNNBEN. 125. (23—24)

(Ausztria Manchesterre.)

Állandó posztó-raktár félmillió értéken felül.

— Szétküldés csak utánvétellel. —

Matutsek József

— 27 év óta fennálló —

férfi-, női- és gyermek cipész-üzlete

Kolozsavart, főtér 3. szám alatt,

(a volt Hutflesch-féle üzlethelyiségben.)

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli-minta után — a legjobb anyagból

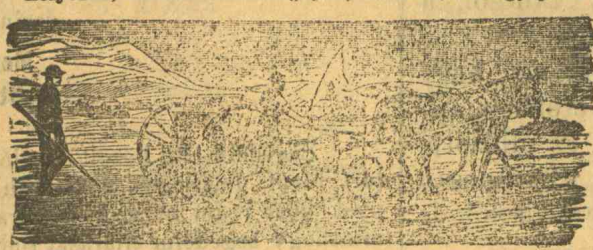
és divat szerint — lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

97. (15—x)

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Václai-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcsapó-gép-készletek 29, egész 12 lóerőig, továbbá járgány- és csúszógépek, tisztító-rosták, kő- kolyozók, kreszló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA” a legjobb szénagyűjtő, szénkiszűrő, szénagyalakító, kukorica- és minden egyéb

Egyetemes acél-ekék 2 és 3 vasú ekék gazdasági gépek.

Részletes ábrák és katalógus ingyen és bérmentve küldetnek.

204. (12—26)

HOFFHER és SCHRANTZ gazdasági gépgyáranak képviselősege és bizományi raktára

HIRSCHFELD KÁROLY

vaskereskedő, gazdasági gépraktáros és okleveles gőzgép kezelőnél **Kolozsavart, Széchenyi-tér (a Vashid előtt.)**

Állandó raktár:

cséplő-készletek, vetőgépek, takarmány-gyűjtők, Trieurók, rosták, morzsolók, több rendszerű ekék, boronák stb. és mindennemű gazdasági gépek, eszközök és hozzávalókban.

Terjedelmes árlapok és részletes leírások kívánatra ingyen és bérmentve.

Megrendelések és megkeresések: **Hirschfeld Károly** gépraktárához **Kolozsavára** intézendők.

Előnyös fizetési feltételek.

271. (15—x)

